

Kies voor een gezond Nederland

Foto: Sicuro

Een gezonde, vitale en weerbare samenleving is essentieel voor Nederland in een veranderende wereld. De basis voor de gezondheid en het welzijn van mensen ligt in onze maatschappij. Nederland wordt ouder, de vraag naar zorg neemt snel toe en het personeelstekort loopt op tot 290.000 zorgmedewerkers in 2034. De zorg dreigt het vangnet te worden voor kwetsbare mensen die onvoldoende hulp krijgen bij maatschappelijke problemen. Wij vinden dat de zorg toegankelijk en betaalbaar moet blijven voor iedereen die dat nodig heeft. Een gezond Nederland kan niet zonder scherpe en uitvoerbare keuzes van de politiek. Wij vragen politieke partijen om in hun verkiezingsprogramma's te kiezen voor:

1. Kies voor een vitale samenleving

Stel duidelijke kabinetsbrede doelen vast voor een gezond Nederland. Investeer in welzijn en maatschappelijke hulp. Bouw voldoende geschikte woningen voor jongeren, ouderen en kwetsbare groepen. Investeer in een gezonde jeugd. Zorg voor leefbare en gezonde wijken.

2. Kies voor toegankelijke zorg

Voer het Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord (AZWA) uit. Breng passende zorg in de praktijk. Treed op tegen versnippering, fraude en winstmaximalisatie in de zorg. Versnel de digitalisering van de zorg. Richt een onafhankelijk meldpunt op voor geneesmiddelentekorten. Benut de mogelijkheden in ons zorgstelsel voor samenwerking én ondernemerschap.

3. Kies voor een zorgzame samenleving

Voer het Hoofdlijnenakkoord ouderenzorg (HLO) uit. Geef ruimte aan verpleegzorg in de wijk. Maak van de Wlz-indicatie een recht op passende zorg in plaats van een recht op verblijf. Voorkom onnodige medicalisering van de ggz. Houd het werken in de zorg aantrekkelijk.

Kies voor een vitale samenleving

Een vitale samenleving begint met het verbeteren van de positie van kwetsbare mensen. Steeds meer mensen krijgen fysieke en mentale gezondheidsklachten door gebrek aan hulp bij maatschappelijke problemen. De gezondheidsverschillen tussen Nederlanders blijven groot én het zorgt dat de medische en langdurige zorg steeds meer overbelast raakt. Voorkomen is beter dan genezen, maar dat betekent dat de politiek moet durven kiezen voor maatregelen die zich pas later terugbetalen:

1. **Stel duidelijke kabinetsbrede doelen vast voor een gezond Nederland.** Kies als politiek voor 'health in all policies'. Investeer in de brede welvaart, verklein de gezondheidsverschillen en zorg voor een gezonde leefomgeving.
2. **Investeer in welzijn en maatschappelijke hulp.** Breng de zorgtaken van gemeenten in lijn met zorgplicht van zorgverzekeraars. Zorg voor een beschermd en structureel budget voor de zorg- en welzijnstaken van gemeenten. Voorkom dat maatschappelijke hulp afhankelijk is van je postcode.
3. **Bouw voldoende geschikte woningen voor jongeren, ouderen en kwetsbare groepen.** Het gebrek aan geschikte woningen trekt een ongekend grote wissel op het leven van jongeren, ouderen en kwetsbare groepen, zoals ggz-patiënten; met grote gevolgen voor de gezondheidszorg.
4. **Investeer in een gezonde jeugd.** Zorg voor een overzichtelijk, regionaal jeugdzorgaanbod. En investeer in jongerenwerk in wijken, het onderwijs en in breedtesport. Zorg voor een rook- en vapevrije samenleving.
5. **Zorg voor leefbare en gezonde wijken.** Investeer in groene en gezonde wijken die uitnodigen om te bewegen. Investeer in verduurzaming, de publieke gezondheidszorg en infectiebestrijding.

Kies voor toegankelijke zorg

Houd vast aan de uitvoering van de zorgakkoorden. Verbeter de toegang tot de zorg, breng passende zorg in de praktijk, versnel de digitalisering van de zorg, treedt op tegen fraude en winstmaximalisatie en benut de mogelijkheden in ons zorgstelsel voor samenwerking én ondernemerschap:

1. **Voer het Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord (AZWA) uit.** Houd als politiek vast aan de gemaakte afspraken uit de zorgakkoorden. Geef zorgaanbieders, gemeenten en zorgverzekeraars tijd en de ruimte om samen te werken aan de verbeteringen van de zorg in de regio. Maak de wachtlijsten van ziekenhuizen en ggz-instellingen transparant voor actieve zorgbemiddeling.
2. **Breng passende zorg in de praktijk.** Passende zorg is de enige manier om iedereen toegang te laten houden tot een breed basispakket. Zorgverzekeraars willen passende zorg inkopen; dat kan alleen als alle medische beroepsgroepen passende zorg daadwerkelijk in de praktijk brengen. Maak de kwaliteit van zorg transparant. Stop de vergoeding van niet-effectieve zorg; maak arbeidsbesparende zorg voorliggend; start met de herbeoordeling van dure geneesmiddelen.
3. **Treed op tegen versnippering, fraude en winstmaximalisatie in de zorg.** Maak het eigenaarschap en de financiële positie van premiegefinancierde zorgaanbieders volledig transparant. Sluit fraudeurs en freeriders uit van vergoeding. Stel de controles voor wel en niet-gecontracteerde zorg gelijk. Verhoog de toetredingsdrempel voor nieuwe zorgaanbieders. Maak een einde aan de versnippering en bevorder een samenhangend en overzichtelijk aanbod van wijkverpleging, ggz en medische klinieken.
4. **Versnel de digitalisering van de zorg.** Kies voor digitale zorg, maak deze voorliggend. Verplicht gestandaardiseerde gegevensuitwisseling en het gebruik van open standaarden bij zorgaanbieders. Breng de basisinfrastructuur zo snel mogelijk op orde. Stel wettelijke eisen aan ICT-leveranciers via de *Wegiz*. Verminder administratieve lasten door eenmalige registratie en meervoudig gebruik van data.

5. **Richt een onafhankelijk meldpunt op voor geneesmiddelentekorten.** Richt één onafhankelijk meldpunt medicijntekorten op zodat alle betrokken partijen, waaronder de zorgverzekeraars, sneller en gericht maatregelen kunnen treffen om een tekort te voorkomen of zo snel mogelijk op te lossen.
6. **Benut de mogelijkheden in ons zorgstelsel voor samenwerking én ondernemerschap.** De enorme personeelstekorten en oplopende wachttijden in de zorg los je niet op met een budgetbekostiging voor acute zorg, een ongerichte verlaging van het eigen risico of grootschalige systeemveranderingen; juist samenwerking én ondernemerschap, landelijk en regionaal zijn noodzakelijk in tijden van snelle veranderingen. Zorgverzekeraars en zorgaanbieders werken op tal van terreinen samen én hebben ruimte voor innovatie en maatschappelijk ondernemerschap. Kijk zorgvuldig naar verbeteringen in ons zorgstelsel; kies voor oplossingen die ook echt werken in de praktijk. Luister daarbij naar de ervaringen en adviezen van uitvoeringsorganisaties zoals zorgverzekeraars en zorgkantoren.

Kies voor een zorgzame samenleving

Nederland vergrijst en dat vraagt om een overheid die de samenleving voorbereidt op het samen zorgen voor onze ouderen in de wijk. De zorg voor ouderen is één van de grootste uitdagingen van de komende jaren. Het aantal kwetsbare ouderen dat zorg nodig heeft, groeit snel; maar het aantal zorgprofessionals groeit niet. Nederland vergrijst en dat vraagt om een overheid die de samenleving voorbereidt op het samen zorgen voor ouderen:

1. **Voer het Hoofdlijnenakkoord ouderenzorg (HLO) uit.** Neem als politiek het voortouw in de maatschappelijke discussie over de vraag hoe we samen zorgen voor steeds meer ouderen in onze samenleving. Zorg daarbij voor voldoende voorzieningen in de buurt en biedt steun aan mantelzorgers om werk en zorg te combineren.
2. **Geef ruimte aan verpleegzorg in de wijk.** Steeds meer ouderen maken gebruik van verpleegzorg thuis. Het verschuiven van zorg tussen de zorgwetten lost niet het personeelstekort op. Stem zorgwetten beter op elkaar af, voorkom onnodige medicalisering, zet in op reablement. Kies voor slimme, arbeidsbesparende oplossingen, de inzet van mantelzorgers en bouw voldoende (geclusterde) levensloopbestendige woningen.
3. **Maak van de Wlz-indicatie een recht op passende zorg in plaats van een recht op verblijf.** Geef de sociale context en woonsituatie van cliënten een belangrijke plek in het proces van de indicatiestelling en toekenning van zorg in de Wet langdurige zorg (Wlz). Hiermee houden we de schaarse intramurale verpleeghuiscapaciteit beschikbaar voor de meest kwetsbare mensen.
4. **Voorkom onnodige medicalisering van de ggz.** Investeer in mentale gezondheidsnetwerken. Geef ruimte aan de zorg voor complexe ggz-patiënten: Stop de medicalisering van mensen met lichte mentale klachten; zij hebben baat bij maatschappelijke hulp. Beperk de aanspraak voor lichte ggz in de Zorgverzekeringswet. Schaf exclusiecriteria bij zorgaanbieders af en verbeter de toegang voor mensen die zwaardere ggz nodig hebben. Onderzoek de mogelijkheid voor tijdelijke indicaties voor de ggz in de Wlz zodat jonge cliënten kans krijgen op herstel, zonder levenslang vast te zitten aan een Wlz-indicatie.
5. **Houd het werken in de zorg aantrekkelijk.** Laat het werken in loondienst voor een gecontracteerde zorgaanbieder lonen. Maak volop gebruik van (digitale) arbeidsbesparende technologie. Leidt op voor de zorgprofessional van de toekomst: geef voorrang aan de opleidingen voor huisarts, geriater en wijkverpleegkundige.